

HELENA DUDZIŃSKA

ur. 1931; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt "Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów", okupacja niemiecka, Żydzi, relacje polsko-żydowskie, ukrywanie Żydów

Ukrywanie dwóch Żydów przez sąsiadkę

A jeszcze Środkowy. Tam mieszkała koleżanka i ona miała na Kalinówce ziemię. Tośmy jeździli koło Majdanka, to tam było jęki, smród, wszystko. Wracaliśmy, to jeszcze furmankę [zatrzymywali], tam siano, coś tam szukali, nie znaleźli. Wojna się skończyła, pierwsze Żydzi, dwóch młodych Żydów się znalazło na ulicy. Na naszej ulicy. „Gdzież to się ukrywał?” „A dobra wasza sąsiadka – mówi – ukrywała.” Jak się okazało, to u koleżanki tej mojej. Panie, nie mogłam se dać rady! Wszędzie, każde dziure w mieszkaniu byłam, gdzie one były? Tylko ta matka jeden pokój zamykała i klucz przy sobie nosiła, nawet [jak] sama jechała na Kalinówkę, to nie dała tego klucza. I może w tym pokoju [ukrywała]. Nie wiem, gdzie.

Ale ten chłopak, bieda była u nich, jak pojechała, nikogo nie było, to najmłodszy brat siedział na parkanie: „Baśka!” czy tam do siostry mojej: „Jadźka, przynieś mi chleba, dam gruszkę.” To każdy leciał, bo miał gruszki takie! Głód był. Wyszli i tam mieli na rogu kamienicę na Górny. Najwyższa ta kamienica ich tam. Później naczelnikami były więziennictwa, a później do Palestyny wyjechali. Ale ona mówiła, że nie pomagały. Wątpię. A dobrze jej się powodziło, bo ojciec był policjantem przed wojną, tym granatowym. Jak Niemcy wchodzili, to on uciekł. I słyszałam teraz, że znaleźli numer ojca, w Katyniu zginął.

Data i miejsce nagrania	2007-08-03, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"